

Sjanneke laat zich inspireren door insecten

Insecten en de natuur houden het kunstenaarshoofd van Sjanneke van Herpen in Wijk aan Zee al jaren bezig. Ze wilde ermee aan de slag. Maar tijdnood - want er moest brood op de plank komen - en een concreet idee hoe aan de slag te gaan, ontbraken. „Nu heb ik tijd gespaard en kon het ineens.”

Maanden geleden is ze dan eindelijk begonnen. Om haar heen zijn de beginresultaten van haar inspanningen al te bewonderen. Maar daar ging wel een grote zoektocht aan vooraf. In de beginfase stakte ze. Ze zocht een vertaalslag hoe haar fascinatie voor insecten om te zetten in kunst. En daarmee bij mensen hiervoor ook interesse op te wekken.

„Insecten zijn belangrijk voor ons. Vaak vinden mensen ze alleen maar vies, eng of lastig. Van nature is er weinig empathie voor insecten. Hoe maak ik mensen nieuwsgierig naar die diertjes?” Antwoorden en inspiratie vond ze tenslotte in literatuur. Na het lezen van een betoog van Plato over insecten kwam het omslagpunt.

Ze las verder in een boek uit 1665 hoe Robert Hooke, ontdekker van de microscoop, een mug zag. Hij liet zich in het kader van een onderzoek steken en ontdekte dat de mug dat niet deed uit kwade wil maar slechts om zich te voeden.

Ze ontdekt een gedicht uit 1850. De dichter vindt bij het openslaan van een boek een dode vlieg tussen de bladzijden. Dit zet hem aan tot nadenken over zijn eigen vergan-

Een kunstwerk dat is geïnspireerd op een gedicht over depressie en de wens de mens erachter te blijven zien.

kelijkheid. „Ontroerend”, vindt Sjanneke. „Nadenken en dichten over je sterfelijkheid door een dode vlieg.”

Vervolgens las ze 'Erik of het klein insectenboek' van Godfried Bomans. Een zin daaruit: 'De wesp kwam thuis, zette zijn angel in de paraplu' en hing zijn vleugels aan het daarvoor bestemde haakje'.

Eenmaal over het dode punt ging de kunstenaar aan de slag en is nu niet meer te stoppen.

Warmte

Achter een onopvallende straatdeur en vervolgens door een smal gangtje bereik je de omsloten wilde tuin met atelier van Sjanneke. Buiten drukt de warmte, op deze nazomerse dag. In het atelier

probeert een ventilator de geconcentreerde beitelende kunstenaar wat koelte toe te waaien. Een voile van witte stofdeeltjes maakt het licht zacht diffuus. Besef van plaats en tijd lossen als vanzelf op in deze inspirerende werkplaats.

Steen is voor de kunstenaar het medium om zich mee uit te drukken, terwijl dat niet de meest logische keuze lijkt voor fragiele vleugeltjes en pootjes. Dat niets minder waar is, blijkt uit het resultaat van wat ze inmiddels al met liefde en precieze inspanningen heeft gebeeldhouwd.

Ze maakte een reliëf van een mug met op de achterzijde een bijbehorende tekst, in spiegelbeeld te lezen. Er ligt een rond beeld met de tekst van een dichteres over de

Kunstenaar Sjanneke van Herpen werkt in haar atelier aan de mierenoorlog.

FOTO'S HELEEN VINK

zwarte vlinders van haar depressie en de wens gezond herinnerd te worden. Bomans wespenvleugel aan het daarvoor bestemde haakje met de tekst is hier in steen te vinden. En meer en meer. „Voortdurend krijg ik nieuwe ideeën die ik dan ook meteen uitwerk. Sommige beelden zijn daarvoor nog half af.”

Mierenvolken

„Ik ben met een mierenveldslag bezig. Als bepaalde mierenvolken elkaar in het echt tegenkomen, kan dat leiden tot een gevecht op leven en dood. Bij een bepaalde exotische soort bewaren de overwinnaars de kopjes. Ja, bizar. Onze kleine miertjes doen dat niet.”

Ze geeft het vorm in een kistje van marmer met op het deksel de mierenveldslag en daaronder een ruimte voor de mierenkoningin. Ze wilde iets klassieks maken. Sjanneke wijst naar een afbeelding. „Het idee heb ik gestolen van de Etrusken - 400 jaar voor Christus - op het door hun gemaakte doosje staat een veldslag van Amazones.”

Sjanneke is tussen de bedrijven door bezig met het uitvinden van een apparaatje om het geluid van krekels mee na te kunnen bootsen. Op haar uitvindtafel ligt een aantal kapotte wekkers, theelichtglazen en zo meer. Ze pakt een klein mechanisme met de veer van een wekker. „Luister.” Ja, dat komt al dicht in de buurt.

Heleen Vink

De fruitvlieg en het gedicht.

'Mensen vinden insecten vaak vies, eng of lastig'

Sjanneke in haar atelier.

'Als bepaalde mierenvolken elkaar in het echt tegenkomen, kan dat leiden tot een gevecht op leven en dood'

'Na het lezen van Plato kwam het omslagpunt'